

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina :

Odbiranje semenskega krompirja na njivi. — Pritrgavanje koruze. — Past za voluharja. — Počrnenje sadnega mošta. — Vrednost pravega škropljenja. — Vprašanje najboljših trtnih sort na Dolenjskem in njih rentabilnost. — Kaj nam pomagajo vsi računi. — Poziv živinorejcem radovljiškega okraja! — Razstava živine v Novem mestu. — Premovanje bikov v kamniškem okraju. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Dopisi. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Književnost. — Vestnik društva kmet. strok. za Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Odbiranje semenskega krompirja na njivi.

Prof. Inž. Ferdo Vončina, Maribor.

Pridelovanje krompirja je za Slovenijo največje važnosti in mu je zato posvečati vso pažnjo. Pri krompirju je stremeti za tem, da si zagotovimo bogat pridelek in velik čisti dobiček. V mislih imam pri tem vsa potrebna dela, glede katerih mora biti kmetovalec na jasnem in ki se tičejo pravega obdelovanja zemlje, smotrenega in življenjskim potrebam krompirjeve rastline odgovarjajočega gnojenja, pravilne saditve, oskrbovanja v dobi rasti in varstva pred boleznimi in škodljivci.

Dasiravno vsa ta dela še tu in tam pomanjkljivo izvajamo, vendar nimam namena razpravljati o tem, pač pa o tem, kako je **izboljšati seme krompirja**. To lahko dosežemo potom **enostavnega odbiranja** (selekcije) **krompirjevih rastlin**. Tukaj ni razumeti samo odbiranja semenskega krompirja spomladi v kleti pred saditvijo. Do veliko boljšega uspeha pridemo, če poleg tega običajnega odbiranja odbiramo krompirjeve rastline že **zunaj na krompirjevi njivi**.

To delo ne bo težko izvesti razumnemu kmetovalcu. Izvršimo ga na ta način, da pri izoravanju oziroma izkopavanju krompirja pazimo na dobro razvite krompirjeve grme; od teh **odločimo krompir za seme**. Pri tem delu vpoštevamo v prvi vrsti take grmiče, pri katerih je cima močna, košato razvita in zdrava. Paziti je tudi na to, da ne odbiramo grmičev na mestih, ki so pregnojena zaradi gnojnih kupov, ki so tam dolgo ležali.

Še uspešnejša je vsa odbira (selekcija), ako jo **izvršimo na krompirjevi njivi**, in sicer **dvakrat**.

Prvič, ko je cima še zelena, drugič, ko krompir spravljamo. Pri prvem odbiranju odberemo zdrave in krepko razvite grmiče ter jih zaznamujemo z lesenimi palicami, ki jih potaknemo k odbranim rastlinam. Tako odbrane grme spravljamo posebej, pri tem pa izločimo še vse one krompirjeve grmiče, pri katerih opazimo premalo gomoljev.

To delo ni tako zamudno, ako se mu privadimo. Ena oseba more v 3 dneh nabrati za 1 ha potrebni semenski krompir.

Samo po sebi je umevno, da moramo tako odbran krompir skrbno in v nizkih kupih spraviti v kleti in tekom zime večkrat pregledati, da se nam ne začne kvariti.

Pritrgavanje koruze.

J. M. v P. nam je poslal sledeči dopis v stvarno razpravo. „Tukaj v Posavju je stara navada, da ljudje baš sedaj pri ogrebanju „pritrjavajo“ koruzo, češ, sicer ne nastavi klasu. Dela se pa to takole: Dotična oseba prime steblo koruze z vso roko tik nad zemljo, potegne z roko navzgor in odtrga s silo vse liste dober decimeter pod vršičjem. S tem „omami“ celo steblo.

Ker te navade po drugod nikjer ni, kolikor je meni znano, in ker prikrajševanje listov pri koruzi v začetku rasti tudi ni znanstveno utemeljeno, smatram jaz pritrgovanje koruze za prazno vero in nič drugega.

Da bomo zastran pritrgovanja koruze na jasnem, prosim, da nam podaste v „Kmetovalcu“ svoje strokovno mnenje in odgovorite na sledeča vprašanja:

1. Ali res pospešuje pritrgovanje koruze pri ogrebanju njeno rodovitnost?

2. Ali ima ta navada kako znanstveno utemeljeno podlago in je zbog tega priporočljiva?

3. Ali ni samo kvarljiva, saj izgubi rastlina s prikrajševanjem del svojih pljuč, kar ji ne more biti v korist?"

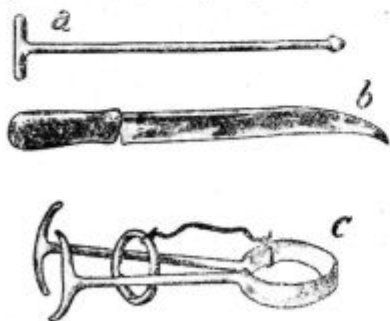
Na ta tri vprašanja nam je sledeče odgovoriti.

Pritrgavanje koruze je nenavadno delo, ki ga drugod ne poznajo. Če koruzo po vseh pravilih pridelujemo, namreč dosti narazen, je tudi tako pritriganje nepotrebno. V gotovih slučajih pa utegne imeti tudi svoj pomen. V tem pogledu bi se dalo pritriganje koruze primerjati z obžinjanjem pšenice, če stoji pregosto in se je bati, da bi polegla in slabše obrodila.

Pregosta turščica slabo rodi ali pa sploh ne nastavi klasja. Na našem malem posestvu pa puščajo turščične rastline radi bolj na gosto, kakor je prav. Če se turščica vsled goste rasti v mladosti preveč duši, potem se lahko zgodi, da bo nastavila manj klasja. To pritriganje koruznih listov je nekaka pomoč v sili, je skrajševanje listja, da pride do tal več solnčne svetlobe in toplote, torej tistih življenskih činiteljev, ki so tako važni za dobro uspevanje koruze in za njeno plodovitost. Le s tega ozira bi se dalo tako pritriganje utemeljevati. Dolgoletna izkušnja uči ondotne gospodarje, da je prav, če pri sedanjem načinu pridelovanja tako delajo, zlasti na težki in dosti močni zemlji. Vobče je pa bolje, da pridelujemo koruzo dosti narazen, da ni treba takih prisilnih sredstev za vzdrževanje njene rodovitosti. To je naše mnenje. Mogoče, da se k temu vprašanju še kdo drugi oglasi. R.

Past za voluharja.

Voluhar, ki ga napačno zovemo tudi „krtico“, spada med najhujše škodljivce našega sadnega drevja. Všeč so mu zlasti jablane. Ta žival se loti najdebelejših korenin in jih ogloje tako, da se mora drevo posušiti. Uničuje pa tudi vsakovrstno drugo vrtno zelenjad s tem, da ji izpodjeda korenine.

Pod. 27. Orodje za lov voluharja. a tipalo, b trebilo, c klešče (past) za voluharja.

Voluharja moramo preganjati! Ogromna je škoda in jeza, ki jo povzroča zlasti našim sadjarjem po vrtovih in drugih nasadih.

V malem ga še najbolj uničujemo, če mu nastavljamo pasti. Kot zelo pripravne se priporočajo pasti, ki imajo podobo klešč, kakor nam jih kaže pod. 27. in 28. Pri teh pasteh je glavna stvar, da jih prav nastavljamo in da poiščemo v rovih tudi prava mesta za to nastavljanje. Kakor znano dela voluhar bolj plitvo ležeče rove tik pod površjem zemlje. Živi rovi so votli. Za iskanje pripravnega prostora

za past se poslužujemo tudi posebnega orodja, namreč takoimenovanega „tipala“ (glej pod. 27.) Tipalo a je železna palica, ki ima na spodnjem koncu bunko ali glavico, s katero tipamo po zemlji za primerno votlino. Če je rov votel (da ni zadelan), potem se pri vbodu tega tipala rov takoj vdre, dočim se na drugih mestih ne vdaja. Tako pogojeno mesto je na to odpreti in očistiti s trebilom b. Nato vtaknemo v rov klešče (pod. 27. c), in sicer tako, da se progija (obroček, ki ga vtaknemo med klešče)

Pod. 28. Pravilno nastavljena past (klešče), od zgoraj pogledana. Prednji del klešč je pokrit z rušino in ravno tako je zadaj za kleščami (važa), da se klešče v njo opirajo.

izlahka sproži, če rine voluhar naprej po rovu. Pri tem moramo klešče tako v rov vtakniti ozir. položiti, da ležita oba kraka ob desni in levi strani rova in da stisneta voluharja od strani. V nasprotnem slučaju bi voluhar zadel prezgodaj ob železne zobe. Za oporo kleščam položimo zadaj tik za locnjem klešč kos važe (rušine) in tudi spredaj pokrijemo odprt rov z rušino. Past samo pa lahko privežemo še z vrvico na kak količek, da ostane na mestu. R.

Počrnenje sadnega mošta.

Pogostokrat prihajajo vprašanja, kako preprečiti počrnenje sadnega mošta, oziroma kako tako vino ozdraviti. Najprej je treba poudariti, da je veliko težje tak mošt zdraviti, kakor ga pa obvarovati pred počrnenjem. Potrebno je torej, da se naši sadjarji pouče o tem, kako morajo postopati, da jim mošt ne bo počrnel.

Sadni mošt počrni na zraku tedaj, če ima v sebi raztopljenega več železa. To pa prihaja v mošt, če pride ta v dotiko z železjem predvsem z zarjavelim železom. Svetlo in gladko polikano železo nikdar ne povzroča počrnenja, ker ga sadne kisline ne morejo raztopiti. Pač pa to lahko store z železno rjo ali rjastim železom (železnim hidroksidom). Rjasto železo je torej snov, ki povzroča počrnenje sadnega mošta. Zato zadostujejo prav majhne množine železa, ki s počrnitvijo ne pokvarijo samo barve mošta, ampak povzročijo tudi, da postane njegov okus zagaten in neprijeten.

Rjasto železo je prvotno brezbarvno raztopljeno v moštu, postane pa črno šele tedaj, ko pride v dotiko z zrakom. Počrnenje mošta povzroča tudi črno blato, ki nastane ob mazanju koles in tečajev sadnih mlinov. To blato nastaja ob drgnjenju železja in vsebuje mnogo železove rje. Zato moramo

tudi pri mazanju in oljenju paziti, da ne pride kaj take snovi v mošt.

Če hočemo torej preprečiti počrnenje mošta, moramo na to paziti, da ne pride v dotiko s kakim žebljem ali sploh z železnimi deli stroja. Če pa mora priti mošt v stiko z železjem, tedaj mora biti to železje svetlo in oglašeno. Železne dele sadnega mlina je treba pred uporabo dobro očistiti od rje in jih po možnosti prepleskati z železnim lakom ali emajlom, na katerega ne vplivajo kisline. Prepleskati jih je in obnoviti vsako drugo ali tretje leto, kakor se pač lak odrigne. Glavno načelo vsakega sadjerejca bi pa moralo biti, da sadni mlin pred uporabo dobro pregleda in temeljito očisti in ravno tako po vsakokratni uporabi vzame narazen, temeljito osuši in osuši. **Samo z največjo snago se bomo obvarovali pred počrnenjem sadnega mošta.** Če je pa ta že počrnel, potem ga je težko zdraviti. L.

Vrednost pravega škropljenja.

Pod zgornjim naslovom piše g. L. Brezovnik iz Vojnika uredništvu „Kmetovalca“ v bistvu sledeče:

V mojih in sosednjih vinogradih sta vsako leto močno škodovali na trtah bolezn peronospora in oidij (plesnoba).

V svojih vinogradih sem dosegel izboren uspeh proti tem boleznim na sledeči način:

Proti **peronospori** sem škropil vsako leto tako, da sem pričel s škropljenjem jako zgodaj, ko je trtni poganjek razvil 3 liste, in sicer s slabotno galico. Na sod 160 l vode sem vzel 1 kg galice, (to je 0.63%). Pri vsakem nadaljnjem škropljenju sem jakost galice stopnjeval in končno škropil zadnjič meseca avgusta, ko sem porezal trtam vršičke, s 3 kg galice na 160 l vode (to je 1.87% no raztopino).

Pod. 29. Grozdie, škropljeno samo z galico.

Tako sem se od l. 1920. peronospore vsako leto ubranil in so ostale trte do jeseni lepo zelene in zdrave.

Preglavico pa mi je še vedno delala **plesnoba** (oidij), ki mi je mnogo grozdja uničila. V suhih letih sem se oidija lahko ubranil z žveplanjem, ampak v mokrih letih je bilo žveplanje brez uspeha. Najprej sem pričel rabiti salojidin in sem žveplanje popolnoma opustil. Salojidina sem pri prvem škropljenju pridelal galici na 160 l $\frac{1}{4}$ kg (t. j. 156 gr na hl) in sem pri vsakem škropljenju množino salojidina tudi stopnjeval, tako sem pri zadnjem škropljenju rabil 1.5 kg na 160 l galice (t. j. 930 gr na hl), vendar nisem mogel doseči popolnega uspeha.

Ko sem l. 1924. čital v „Kmetovalcu“ poročilo o sulikolu, sem pričel rabiti še sulikol, in sicer s **popolnim uspehom.**

Leta 1925. sem škropil prvič z 80 dkg galice, 30 dkg salojidina in 5 dkg sulikola, to sem pri vsakem škropljenju stopnjeval in dosegel sijajen upeh. Medtem, ko so bili sosednji vinogradi silno napadeni, je bil moj vinograd popolnoma zdrav in grozdje lepo. Pošiljam vam slike (fotografije), s katerih vidite krasen uspeh tega škropljenja. En trs (pod. št. 29.) kraljevine sem škropil za poskušnjo samo z galico, grozdje na njem je bilo v jeseni vse suho in razpokano, komaj 10 jagod je bilo zdravih, na ostalih trsah (pod. št. 30.) pa, kjer sem rabil salojidin in sulikol, vse grozdje popolnoma zdravo in lepo. Tudi moji sosedje so imeli z žveplanjem neuspehe.

Pod. 30. Grozdie, škropljeno z galico, salojidinom in sulikolom.

Končno priporočam vinogradnikom, naj nikar ne puščajo pri 2. in 3. kopi izruvajo zel po vinogradu na kupih ležati. Ta plevel se pari (ugreje) in pospešuje razvoj peronospore in oidija.

K temu poročilu pripominjamo. Škoda, da ni poročilo popolnejše, to je, da ni navedeno, koliko-krat in kdaj se je škropilo in točno koliko galice, salojidina in sulikola se je vzelo pri vsakem škropljenju. Vsekakor je pa to poročilo zanimivo in se ujema z izkušnjami podpisanega in nasveti v „Kmetovalcu“, namreč:

Glede peronospore: da ni toliko važno, kako močna je galica, pač pa to, da se škropljenje **zgodaj** prične in v **kratkih presledkih** ponavlja. Gospod Brezovnik je pričel s škropljenjem zelo zgodaj in takrat $\frac{1}{2}\%$ na galica zadostuje, pozneje (koncem maja) je vzeti $1\frac{1}{2}\%$ do 2% no galico in enako močno tudi pri 4. škropljenju, to pa zaradi tega, ker se glivica (peronospora) z višjo poletno toploto tudi hitreje in močneje razvija. Vendar pa v avgustu škropljenje ni več potrebno, kvečjemu še sredi julija, **po grozdju**, kajti tam lahko peronospora še škoduje, dokler jagoda raste, starih, do tja ohranjenih listov pa ne napada več. Pozno škropljenje (v avgustu) podaljša vegetacijo trsa, zato ostane listje pozno v jesen zeleno, kar pa je lahko na škodo zoritvi lesa.

Kar se tiče zatiranja plesnobe potrjuje izkušnja g. Brezovnika v mnogem tudi naše izkušnje, namreč: 1. da je tudi proti oidiju treba z zatiranjem **zgodaj** pričeti in isto **često ponavljati** osobito tam, kjer je oidij doma in so trsi z njim že okuženi; 2. da učinkuje najbolj temeljito le žveplo v **najfinejši obliki**, to

je v obliki **kolojda** (sulikola). To velja osobito v hladnem poletju, kjer je učinek navadnega žvepla, posebno, če je to še bolj grobo zmleto ali če rabimo celo žveplov cvet, kakor se je v letih po vojni prodajal, brez haska.

Vendarle pa ima dobro, **fino zmleto in vejano** (ventilato) žveplo eno dobro lastnost, to je, da se mastnih jagod bolj prime kakor tekočina. Zato ne soglašam popolnoma z g. Brezovnikom, da bi vse žveplalnice proč pometali, kajti če nastopi oidij v juliju in če je par dni lepo, solčno vreme, moremo pri žveplanju s finim žveplovim prahom tudi lepe uspehe doseči. Pred tem časom, to je pred in takoj po cvetenju, je pa raba sulikola na vsak način bolj priporočljiva, še posebno seveda v slabem vremenu. S souporabo salojidina je pač učinek sulikola še bolj ojačen.

Glede odstranjevanja zeli iz vinograda soglašam s poročevalcem. Zel (plevel) povzroča v vinogradu vlažen zrak in s tem pospešuje razvoj glivic indirektno. Če pa se poruvena zel razkraja na kupih, škoduje lahko tudi **direktno**, ker se v vlažnih letih v takih kupih razvijajo glivice, posebno siva gniloba (botritis), ki napade zdrave grozde, zlasti njih pecljičke in jagode. Najbolje je, da kopamo vselej v suhem vremenu in da zel pri tem podkopujemo, tako da pride v zemljo, da tam segnijo in s tem tudi trto nekoliko pognojimo (zeleno gnojenje).

B. Skalicky, Grm, Novo mesto.

Vprašanje najboljših trtnih sort na Dolenjskem in njih rentabilnost.

Najnehvaležnejši posel v kmetijstvu je priporočanje te ali one sorte (pasma) za ta ali oni kraj, osobito, ako se vsestransko ne upošteva danih razmer (lege, podnebja, trgovske vrednosti itd.). Vsak kraj ima svoje posebnosti glede kmetijske kulture. Splošno priporočanje te ali one sorte za vse razmere se ni obneslo. Izkušnje uče drugače. Vsak vinogradnik presoja to vprašanje s svojega vidika. Resnica je tudi, da ga vodijo pri tem več ali manj vtisi pri prejšnji trgatvi. V praksi se opaža, da hvali vinogradnik v enem letu to sorto, v drugem zopet drugo. Vsled tega je težko dobiti od vinogradnika zanesljivih podatkov.

Zares težko je najti pravo in natančno sortno obeležje za posamezne okraje. Tu je treba velike previdnosti, mnogoletnega smotrene opazovanja, strokovnega znanja in pa mnogo prakse. Izkušnje zadnjih desetletij nas tudi dovolj svarilno uče, da ni vse dobro, kar je bilo iz tujega k nam prinešene, n. pr. v sadjarstvu: zlata zimska parmena, zimski kalvil, bosanske slive itd., da ne govorimo o drugih panogah našega kmetijstva. Nehajmo torej v praksi z eksperimentiranjem. Prepustimo to sicer važno delo strokovnim privatnim in državnim ustanovam, ki imajo sposobne ljudi in sredstva za to. V našem vinogradništvu moramo nekaj načelnega storiti.

Zadnji čas je, da sestavimo gotov načrt, da dosežemo to, kar so že pred leti z uspehom storili sadjarji, namreč postavimo tudi vinogradniki (vsaj začasno) **krajevne sortimente vinskih trt za posamezne okoliše**. Odkrito priznajmo, da vlada ravno

pri vprašanju najboljših vinskih trt za razne kraje, velika nejasnost. Vinogradništvo v tem konfuznem pravcu, kakor je še dandanes, da se sadi vse vprek, samo da obilno obrodi, nima bodočnosti. Vkljub svarjenju, rotnju, pregovarjanju in prepovedi razmnoževanja **direktno produktivnih američank**, goje premnogi (tudi boljši vinogradniki) te kvarljivce našega vinogradništva. To mora prenehati! Izgovor, da so vina teh sort za domačo rabo prav dobra, dalje, da ni treba teh američank škropiti itd. (kar pa ni res), nas ne sme motiti. S pridelovanjem slabih vin se le pospešuje prekomerna domača potrata vina, ki žalibog po mnenju nekaterih vinogradnikov nič ne stane. Tako vinogradništvo je le v škodo našemu gospodarstvu ter nima nobenega gospodarskega haska. Nepobitna resnica je na drugi strani, da se bo dobro vino vedno drago prodajalo, medtem ko bo za slabo vino čim dalje manj odjemalcev. Denar se dandanes težko zasluži, in vino je drago za vsakega, pa tudi za vinogradnika. Jasno je zopet, da mora imeti vinogradnik pri težkem delu neko pijačo, vendar naj se ta nadomesti z napravo domače pijače iz sadja in petijotiziranja grozdja.

Ne bo preteklo dobrih deset let, ko bomo morali obnavljati naše stare vinograde. Pri tem pa ne smemo ponavljati starih napak, da bomo sadili vse, kar nam pride pod roko. Oprijeti se moramo **gotovih načel** in saditi tiste **maloštevilne** trtne sorte, ki odgovarjajo najbolje v vsakem oziru razmeram posameznih krajev.

Na splošno se priporočajo sledeča načela:

1. **Gojimo vinsko trto kolikor mogoče v čistih nasadih** (vsaj v vrstah), **le v pravih vinskih legah** in ne silimo z njo v neprikladne lege ali celo v dolino; to je proti njeni naravi.

2. Določimo vsaj približno (natančno se ne da) za vsak okoliš **posebni trtni sortiment**, ki naj vsebuje najmanjše število najbolj prikladnih domačih in tujih sort.

3. Izbirajmo med žametno črnino, rdečo kraljevino, drobno belino, rumenim plavcem, (škelino v trebanjskem okraju, podbelom v Belokrajini) kot glavnimi sortami za sestavo našega cvička za vso Dolenjsko. Za zboljšanje naših vin bomo uporabljali laški rizling, neuburgovec, zeleni silvanec, beli in rdeči španjol in traminec, in sicer po kraju, kakor najbolj kaže.

4. Pridelovanje sortnih vin iz: belega burgundeca, raznih veltincev, rulandca, modre frankinje in portugalke prepuščajmo rajše posameznikom, ki imajo prikladne vinske lege, večje čiste nasade teh sort, potrebno strokovno znanje, veselje in dobro prodajno možnost za to vrsto vin.

5. Opazujemo (od zgoraj navedenih sort v svojem vinogradu) med letom posamezne **najbolj rodovitne trte** in si to opazovanje zaznamujemo **vsaj štiri leta zaporedoma** v posebnih zabeležkih. Upošteva naj se pri opazovanju sledeče:

a) njena odpornost (pozimi in spomladi) proti pozebi, b) potek cvetenja, c) vztrajnost poleti proti boleznim (proti peronospori, oidiju in škodljivcem), d) čas zorenja, in d) odpornosti grozdja proti gnilobi. Tako pridemo najkrajšim potom **do uspešnega odbiranja (selekcije) domačih trt**.

Franjo Kafol.

Kaj nam pomagajo vsi računi.

Posesnik J. P. iz R. pri Podčetrtku je na članek „Kako gospodarš“, priobčen v 4.—6. številu letošnjega „Kmetovalca“, poslal odgovor, v katerem pravi sledeče:

„Pred vojno sem lahko kupil za 8 litrov prodanega vina ene močne cajgaste hlače, danes pa moram za ene hlače prodati 17—18 litrov vina. Še huje so padle cene pri živini. Poprej sem prodal 1 šest tednov staro tele, pa sem z izkupičkom plačal davek za vse leto, danes pa ne zadostuje za davek, če prodam tri taka teleta. Razen tega nas pa še davkarje tako neusmiljeno in brezobzirno izmozgavajo! Ali je vsemu temu kriva naša nevednost? Kaj nam pomagajo vsi računi! Če bo šlo tako naprej, bomo kmalu postali ne le berači, ampak sužnji na lastni zemlji!“

Ker mnogi naši kmetovalci in ne samo g. J. P. prihajajo na dan s tako obupnimi tožbami in obtožbami, naj mi bo dovoljeno nekaj kratkih pripomb, da ne bo krivičnega nespornostnega.

Nihče, ki pozna položaj naših kmetovalcev, ne more trditi, da so sedanje neznosne razmere zakrivili kmetje sami. In vsakemu, kdor zna ceniti vrednost trdnega in krepko se razvijajočega kmetkega stanu, je jasno kot beli dan, da bi morala naša država z mnogo večjo pazljivostjo skrbeti za povzdigo kmetijstva ter podpirati kmeta v njegovih težavah in gospodarskih bojih. Toda, ker ta vprašanja večinoma posegajo v dnevno politiko, jih „Kmetovalec“ ne more razpravljati podrobneje. Naše glasilo ima predvsem nalogo, da širi strokovni napredek.

Ne smemo pa pozabiti: kriza kmetijstva ni nastopila samo pri nas, marveč se je v več ali manj hudem obsegu pojavila po vojni skoraj v vseh državah. Ponudba pridelkov narašča, kupna moč prebivalstva (konsumentov) pa je le slabotna. Zmaguje tisti, ki najceneje prideluje (producira) ali pa ima na razpolago najboljše (kvalitetno) blago.

Naše kmetije so majhne, zemlja je draga, a delovnih moči je dovolj na razpolago. Na pr. ameriške žitne farme pa imajo poceni zemljo, a drage delovne moči; z iztržkom, ki ga dobe za 100 kg pšenice, plačajo jedva dve dnini. **Naše kmetovalce vse razmere silijo na intenzivnejše gospodarstvo.** In kdor ima oči za to, da vidi, mora izprevideti, kako so še mnogi naši kmetijski gospodarji starokopitni, nedopovedni in včasih naravnost malomarni. Zato vkljub vsej varčnosti ter marljivosti in vkljub vsej beračiji trpe škodo tam, kjer bi lahko dobili prav lepe dohodke.

Tisti gospodarji, ki z gnojem zanikarno ravna, ki travnikov ne izboljšujejo, ki prezirajo mleko in ne spoštujejo sadja itd. ter so gluhi za vse dobre strokovne nauke, naj nikar ne mečejo vse krivde le na državo! — Najdejo se trdne kmetije, ki razne davke pokrijejo n. pr. z izkupičkom za jajca ali podobnimi postranskimi dohodki. Na naših malih posestvih, kjer je za delo dovolj domačih moči, bi smotena organizacija „postranskih“ dohodkov lahko marsikomu pripomogla na zeleno vejo. Za zgled naj navedem še našo „siromašno“ Belo Krajino, ki vedno bolj vzdihuje zaradi slabe kupčije z vinom,

a ima še danes tako zvane „steljnike“, ki obsegajo preko 1000 ha neobdelane plodne zemlje.

Sedanji težki in kritični časi prav posebej in nujno opozarjajo, naj tudi kmetje sami spoznajo in popravijo svoje grehe. Napak in grehov je po naših gospodarstvih dovolj in preveč! In baš tu naj pomagajo računi kot naši najboljši svetovalci

Inž. C. Jeglič, Gr 1.

Razstava živine v Novem mestu.

V nedeljo, 30. maja t. l. se je vršila na lepo urejenem in okrašenem kandijanskem sejmišču velika razstava živine, ki je obsegala konje, govejo živino in prasiče. Vsega skupaj smo našli 322 glav, in sicer 132 konj, 176 glav govedi in 14 prasičev. Po prihodu raznih delegatov in zastopnikov uradov in gospodarskih korporacij je razstavo ob 10. uri dopoldne otvoril ravnatelj **Skalicky** z nagovorom, v katerem je pozdravil došle oblastne in druge zastopnike in se zahvalil za številne lepe podpore, ki jih je prejel razstaveni odbor v skupnem znesku nad 20.000 Din. Za ocenjevanje razstavljenih živali so se sestavile na to štiri komisije, posebej za konje, za bike, za krave in skupaj za telice in prasiče. — **Razstava konj** je obsegala 132 glav, in sicer 23 kobil z žrebeti, 25 tri- in štiriletnih kobil, 45 dvehletnih žrebic, 22 enoletnih žrebic in 17 žrebčkov. Najlepši konji so bili iz Št. Jernejske okolice. Na premijah se je razdelilo **9540 Din** in 5 častnih diplom. Razstavljenе živali so bile izključno tople krvi in deloma prvovrstnih lastnosti. Vobče je konjska razstava vse došle obiskovalce najbolj zadovoljila in splošno ugajala. Najlepše živali so prignali Fran Martinčič iz Drame (žrebetna kobila), Jan. Veglerič iz Ostroga (3 letna žrebica), Franc Turk iz Ostroga in Ivan Globevnik iz Škocijana (2 letna žrebica) in Matija Lenčič iz Mitrovice (1 letna žrebica). — **Razstava goveje živine** je štela 176 glav, in sicer 42 bikov, 84 krav in 50 telic. Živali so bile ponajveč požlahtnjene z montafonsko pasmo in pripeljane iz novomeškega okraja. Komisija je prisodila na premijah skupaj **10.938 Din**, in sicer je bilo odlikovanih 28 bikov (4238 Din in 4 častne dipl.), 34 krav (4000 Din in 2 čast. dipl.) in 30 telic (2700 in 2 častni diplomi). Najlepše živali so razstavili Kmetijska šola na Grmu (2 bika, 2 kravi, 2 telici montafonske pasme), graščina Hmelnik (2 bika, 1 krava), Fr. Malasek, Srebrniče (2 bika), Iv. Jalen, Graben (1 bik, 1 krava, 1 telica), Fr. Zagorc, Smolena vas (1 bik), Fr. Rifelj, Št. Peter (1 bik), Jan. Žefran, Gotna vas (1 krava). Na razstavi krav se je najbolj pokazalo, kako zaostala je še vsa ta reja po Dolenjskem. — **Razstava prasičev** je štela le 14 repov, in sicer 6 merjascev in 8 svinj. Komisija je priznala 6 premij in 3 častne diplome. Najlepše živali so razstavili kmetijska šola na Grmu (2 merjasca in 2 svinji), Florjan Zorko, Družinska vas (1 merjasec), graščina Bajnof (1 merjasec), Terezija Vovko, Brod (1 svinja z mladiči). — Vsa razstava se je tekom dopoldneva in popoldneva odlikovala tudi s številnim obiskom, k čemur je močno pripomoglo lepo vreme. Ob razdelitvi nagrad je zbrane razstavljalce nagovoril tajnik razstavnega odbora, strok učitelj **Fr. Malasek**, ki je opozarjal na nedostatke naše živinoreje in poudarjal zlasti napake in nedostatke v kravi in prasičji reji. Naglašal je potrebo smotrene živinorejske organizacije, potrebo ustaljene reje in opuščanje prekupčije, rabe krav za molžo in vprego, vse boljše reje telet, itd. Slednjič se je zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je vsa razstava tako ugodno uspela.

Fr. M.

Premovanje bikov v kamniškem okraju.

Pregledovanje in premovanje bikov se je vršilo v kamniškem pol. okraju od 17. do 28. maja t. l. Pregledalo se je vsega skupaj 97 bikov in potrdilo 81. Na premijah se je razdelilo 11.122 Din.

V kamniškem sod. okraju so pripeljali pred komisijo 53 bikov, od katerih je bilo potrjenih 48, štiri so pa zavrgli. Za potrjene bike se je izdalo na premijah 6760 Din. Okraj. blagajna je dala 3500 Din, veliki župan ljubljanske oblasti pa 3260 Din. V Brdskem sod. okraju so pripeljali pa 44 bikov, 33 bikov so potrdili in jim priznali 4362 Din na premijah. Okrajna blagajna na Brdu je dala 2000 Din, veliki župan pa 2362 Din. Zavrnili so 11 bikov. V resnici lepih in premovanja vrednih živali je bilo v kamniškem okraju le 16, v Brdskem pa 9, skupaj torej 25. Vsi drugi so bili le za silo dobri, ker je manjkalo boljših.

Vse to licencovanje je iznova pokazalo, na kako slabih nogah stoji vsa naša bikoreja. Vzrok so pa bikorejci in živinorejci sami, ker se ne zavedajo svojih nalog in svojih dolžnosti. G. Fr. Borc nam je poslal obširnejši spis o bikoreji v kamniškem okraju, iz katerega zamoremo povzeti le glavne misli in glede katerih moremo ponovno poudarjati, da je zazreti vso od pomoč le v popolni in krepko delujoči živinorejski organizaciji, pa najsibo v združni obliki ali pa v podobi živinorejskega odbora in zraven pripadajočih odsekov. Le na ta način organizirano podrobno delo nam bo pripomoglo do uspehov in do težko zaželenega cilja. Brez skupne samopomoči ne pridemo nikamor, ker manjka posameznikom potrebne zavednosti in potrebnega zmisla.

Napake, ki jih delajo živinorejci v kamniškem okraju, jih delajo tudi drugod. Pri teletih manjka dobre vzreje in skrbne odbire, pri plemenskih živalih se premalo vpoštevajo zle posledice krvnega sorodstva, dobri plemenjaki se pre zgodaj oddajajo mesarjem, živinorejci pospešujejo rejo zakotnih in slabih bikov, ker se ti ceneje spuščajo; k tej veliki napaki se pridruži še ta, da se rejcem dobrih plemenjakov ne izplačuje reja, ker jim delajo zakotni biki prehudo konkurenco. Vse te napake bi se morale pri nas temeljito odpraviti. V to pa treba poštvalnega in vztrajnega dela od strani živinorejskih organizacij. Le s takim vztrajnim delom pridemo tudi pri nas sčasoma do pravih uspehov.

Za dobre plemenske krave je treba rodovnika. Dobljeni zarod je treba pregledati, ali bo za plemo ali ne. Vpelje naj se kontrolna molža, da se pokaže koristnost in plemenska vrednost posameznih živali. Ob takem delu bomo dobili naraščaj, ki bo ustrezal vsem našim zahtevam. Tudi glede krmljenja bo treba napredovati, kajti ob pretežni zimski slami ne more biti posebno dobre mlečnosti. V poletnem času pa treba skrbeti za pašnike, ki nam edini dajejo potrebne pogoje za utrjevanje in ugodni razvoj plemenske živine.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so se podpisali s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti pismu 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 45. Moj sosed je zasadil 80 do 120 cm od meje češpljevo drevje, ki bo pozneje, ko dorase, pognalo veje čez moj svet ter delalo senco mojemu travniku. **Kako daleč od meje je dovoljeno saditi drevesa?** (F. K. v G.)

Odgovor: Dosedaj nimamo zakona, ki bi določeval, kako daleč od meje se sme saditi drevje, da ne bi škodovalo sosedovim kulturam. V tem oziru velja samo civilni zakon, ki določa, da so veje in korenine drevesa, ki rase čez tuj svet, last tistega, čegar je zemljišče. Torej je v tem oziru vsakemu dovoljeno na svojem svetu saditi drevje do meje, na drugi strani je pa tudi mejaš dovoljeno, da sme posekati korenine, ki rasejo v njegovo zemljo, kakor tudi veje, ki segajo čez njegov svet. Tudi sadje ima posestnik zemljišča pravico pobrati s tistih vej sosedovega drevja, ki rasejo čez njegov svet. L.

Vprašanje 46. Letos sem cepil večjo množino trt na suho (stratificiral), izmed teh so pa le nekatere drobne podloge naredile korenine v žaganje, dočim lepe debele podloge nobene. Žaganje je bilo sveže smrekovo, cepiči so se izvrstno zarastli. **Zakaj debelejšje stratificirane trte niso pognale korenine?** (F. V. Z.)

Odgovor: Tvorba kalusa in korenin iz trtnega lesa je odvisna od vlage, toplote, stavbe lesa in množine rezervnih snovi (škroba) v njem. Zdravi, dobro dozoreli, kleni ključi, s kratkimi členki (internodiji) in drobno svržjo so za cepljenje in razmnoževanje sploh najboljši, taki ključi so navadno tanjši, okoli 8 cm v premeru. Debelejši ključi se sploh slabše ukoreninijo, stavba lesa je pri njih bolj rahla, svrž debela, internodiji dolgi in rezervnih snovi imajo malo. Ker so Vaši cepljeni ključi v istem zaboju imeli vsi enako vlago in toploto, je vzrok slabega ukoreninjenja debelih ključev le rahel les, debela svrž in pomanjkanje rezervnih snovi, najbrže so tudi slabše dozoreli kot tanjši ključi. Vse to je bilo vzrok, da so napravili slabši kalus in manj korenin. Na cepljenem mestu so se zalili gotovo bolj po kalusu iz cepičev. — B. Skalicky.

Vprašanje 47. V naši občini se nekatere ceste popravljajo potom tlake. Župan oznani (preklic) samo pri cerkvi po jutranji maši, kdaj in na kateri cesti se tlaka vrši. Zgodi se pa, da nekateri posestniki ne slišijo preklica in tako ne vedo, da imajo iti na tlako. Druga obvestila glede tlake ni. Županstvo pa enostavno kaznuje one, ki ne pridejo na tlako, z denarno globo. **Ali je županstvo upravičeno kaznovati občanarje, če ne vrše tlake?** (I. S. v R.)

Odgovor: Po zakonu o gradnji in vzdrževanju javnih neerarskih cest in potov, je poprava in vzdrževanje občinskih cest in občinskih potov, mostov in brvi notranja občinska zadeva. Za priskrbo naravnih del veljajo določila občinskega reda. Županstvo mora skrbeti, da se nahajajo občinske ceste in pota v dobrem stanju. V to svrhu sme uporabiti sredstva, ki so mu dana na razpolaganje, in med temi tudi pozvati ljudi na tlako. Občinski odbor sme namreč ukazati tlako za popravo in vzdrževanje poti. Županstvo določi dan in način tlake ter objavi to krajevno primerno, kakor je običaj v dotični občini. Navadno se vršijo objave županstva potom preklica pred cerkvijo po nedeljskih mašah pa tudi na županski deski. Ker prihajajo vsi občinarji k maši, se navadno smatra, da je preklic pred cerkvijo zadosten za obvestilo vseh občanov. Če se pa ti ne odzovejo vabilu županstva, je to upravičeno kaznovati jih z denarno globo ali na kak drug način. L.

Vprašanje 48. Od raznih strani sem slišal, da dobijo udie Kmetijske družbe, ki iz inozemstva naročijo kak kmetijski stroj za porabo v svojem gospodarstvu, od družbe posebno potrdilo za carinarnice, na podlagi katerega lahko uvozijo stroj brez plačanja uvozne carine. **Ali je voz kmetijskih strojev za lastno porabo carine prost?** (O. U. v R.)

Odgovor: Pred 21. junijem 1925. je bila v veljavi ministrska odredba, po kateri so smeli uvažati kmetijske stroje brez plačanja carine kmetovalci, ki so jih potrebovali za svoj kmetijski obrat, in kmetijske korporacije, ki so jih brez dobička oddajale svojim udom-kmetovalcem. Potrdila za tak carine prost uvoz je svojim udom izdajala Kmetijska družba. Ta ugodnost, ki je vsaj nekoliko upoštevala želje in potrebe

kmetijstva, je bila ukinjena z ministrsko naredbo od 21. junija 1925. Od te dobe nadalje ne veljajo za uvoz kmetijskih strojev po kmetovalcih samih kakortudi po kmetijskih korporacijah nikake ugodnosti več. Visoko uvozno carino za kmetijske stroje mora odslej plačevati vsak uvoznikar, pa naj bo to kmetovalec, trgovec ali kaka kmetijska korporacija. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica v Lescah je zborovala 9. maja t. l. Od 102 članov je bilo 22 navzočih. Za podružnične delegate so bili izvoljeni: Iv. Žark, Iv. Černe in Fr. Vidic. Sklenilo se je nabaviti gnojnični voz in 3 pluge, enega za izoravanje krompirja.

Kmetijska podružnica Moste pri Ljubljani je zborovala 9. maja t. l. Od 20 udov je bilo 12 navzočih. Podružnica izkazuje 436 Din gotovine. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Karpe načelnikom, Fr. Černe, Jože Karpe, Jož. Oražem in Fr. Novak. Delegatom je bil izvoljen Fr. Karpe. Po sklepu občnega zbora se imajo prirejati mesečni sestanki.

Kmetijska podružnica v Marenberku je zborovala 13. maja t. l. Od 67 udov je bilo 14 navzočih. Podružnica je imela 4 odborove seje in dvojne predavanja. Računski zaključek izkazuje skupnih dohodkov 2702 Din in stroškov 1551.50 Din, tako da je preostanka 1150.50 Din. Delegatom je bil izvoljen Pet. Mravljak. Sklenilo se je osnovati posredovalnico za živinsko kupčijo. Boj s tifuznim bacilom proti mišim se je dosti dobro obnesel.

Kmetijska podružnica Javor je zborovala 16. maja t. l. Od 20 udov je bilo 5 navzočih. Delegatom je bil izvoljen načelnik Lud. Gale.

Kmetijska podružnica v Trzinu je zborovala 16. maja t. l. Od 38 udov je bilo 30 navzočih. Ta novoustanovljena podružnica je izvolila sledeči odbor: Jak. Kecelj načelnik, Ant. Pipan tajnik, Andr. Kecelj blagajnik, Fr. Tavčar, Hen. Florjančič, Jož. Kralj, Iv. Jeme, Jan. Mušič, Mih. Colnar, Mih. Kralj, Jan. Šorn in Jan. Dimic. Delegatom je bil izvoljen Jak. Kecelj. Podružnica je sklenila nabavo raznih strojev. Občnega zbora se je udeležil tudi kmet, svetnik Rohman, ki je dal potrebna navodila za poslovanje podružnice in različne nasvete za napredek kmetijstva.

Kmetijska podružnica v Šenčurju pri Kranju je zborovala 16. maja t. l. Od 65 udov je bilo 18 navzočih. Odbor je imel 5 sej. Računski zaključek izkazuje 56.650 Din v dohodkih, 48.334 Din v stroških in 8.316 Din gotovine. Za delegata sta bila izvoljena Mat. Gašperlin in Ant. Umnik. Sklenilo se je nabaviti nov čistilni stroj in travniško brano.

DOPISI.

Teharje. 9. t. m. smo spremili k večnemu počitku gosp. **Karla Goriškega**, posestnika na Teharjih, katerega je zadela v ponedeljek, 7. t. m. zjutraj kap pri košnji. S pokojnim, kateri je bil 18 let župan na Teharjih, izgubi tudi Kmetijska družba enega najbolj delovnih članov, izvrstnega gospodarja, sadjarja in vinogradnika. Udeležitev mnogoštevilnega ljudstva iz občine, iz Celja in okolice, celokupnega občinskega odbora, vseh teharskih društev, zastopnikov železarne in rudnika Štore, ter šole je pričala o njegovi ljubljnosti in njegovem ugledu. V krasnih, ganljivih govorih sta se pokojnika v imenu občine, društev itd. poslovila na grobu g. kaplan K. Vesenjak in art. mj. v p. Burnik. Pevski zbor pa je zapeel več lepih žalostink.

KMETIJSKE NOVICE.

Semenogojški tečaj na Beltincih. Veliki župan v Mariboru priredi 16. junija t. l. na semenogojški postaji v Beltincih tečaj za sreske ekonomice mariborske oblasti s tem namenom, da se usposobijo za pregledovanje posetov in praktično odbiranje semenskih rastlin zunaj na polju in svrhu pridobivanja zboljšanega semena. Tečaj je omogočil kmetijski minister, ki je dovolil potrebna sredstva. Škoda le, da niso tega tečaja deležni tudi sreski ekonomisti ljubljanske oblasti.

Drž. subv. merjasci. Tekom poteklega proračunskega leta je veliki župan mariborske oblasti zopet oddal 29 mladih plem. merjaškov zaradi osveženja krvi in zboljšanja plemena v rejo in splošno plem. uporabo posameznim zanesljivim gospodarjem. Stajališče teh živali, ki so vsakomur na razpolago, se objavi po dotičnih in sosednjih občinah. Zaradi neugodnih proračunskih prilik se bo ta koristna akcija zaenkrat nadaljevala le s sredstvi okrajnih zastopov brez drž. sopomoči. — Veliki župan: **Pirkmajer.**

DRUŽBENE VESTI.

Osebna vest. Njegovo Veličanstvo je na predlog kmetijskega ministra l. Puclja odlikovalo kmetijskega referenta mariborske oblasti inž. **Josipa Zidanškega** z redom sv. Save III. klase. Odličnemu strokovnjaku in našemu sotrudniku iskreno čestitamo!

Smrtna kosa. V Anovcu pri Zdolah je umrl **Franc Molan**, dolgoletni član naše družbe. Rajnik je bil vzoren gospodar in eden prvih, ki je začel zasajati ameriške cepčlenke v svojih vinogradih in dajal s tem najlepši zgled svojim sosedom! Čast njegovemu spominu!

KNJIŽEVNOST.

Kmetijska knjižnica Delegacije proizvajalcev čilkega solitra. Prav hvalevredno nalogo si je naredila ta propagandna ustanova s tem, da izdaja poljudne brošure in knjižice, v katerih obravnava razna važna kmetijska vprašanja. Da pride čim več takih knjižic med narod, jih razpošilja brezplačno vsakemu, ki se zanje priklasi. Tako je sedaj izdala dve v cirilici tiskani knjižici „**Pribiraj džubre**“ (Zbiraj gnoj), in „**Veštačka džubruva**“ (Umetna gnojila), oboje že v drugi izdaji, ter tretjo v latinici „**Kako da pojačamo proizvodnjo stočne hrane**“? (Kako zvišamo pridelek živinske krme). V teh knjižicah se podajajo poljudna strokovna navodila za umno kmetovanje. Iz njih bodo kmetovalci črpali marsikatero nauko za svoje gospodarstvo in po njih uravnali svoje kmetovanje. Kdor želi dobiti navedene ali pa tudi druge knjižice v slovenskem jeziku, ki jih je ravnotako izdala Delegacija, se mu je obrniti na „**Poddelegacijo proizvajalcev čilkega solitra v Ljubljani**“, Gruberjevo nabrežje 16.“ Čitanje kmetijskih knjig in takih člankov v strokovnem časopisu je za vsakega kmetovalca neobhodno potrebno. To je dandanes lažje omogočeno, ko se dobi zelo poceni ali pa celo brezplačno razne kmetijsko-strokovne knjige.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Osebne vesti. Tov. podpredsednik inž. **Josip Zidanšek** in **Ivo Sancelin**, oblastna kmetijska referenta, sta odlikovana z redom sv. Save III. klase. Iskreno čestitamo! — S kraljevskim ukazom je postavljen tov. **Tone Šega** za ravnatelja nove kmetijske šole v Rakičanu (Slovenska Krajina). — Tov. **Franc Matiašič**, višji vinarski nadzornik, je bil upokojen. Tov. **Janko**

Dolinar je sprejet v drž. službo in je nastopil mesto sreskega kmet. referenta v Slovenjgradcu. — Tov. **Vekoslav Štampar** je imenovan sreskim kmetijskim referentom za srez Ljutomer. — Tov. **Francé Wernig** je prevzel mesto sreskega kmet. referenta v Gornjem gradu, tov. inž. **Banovec**, ki je to službo začasnó opravljal, pa je prestavljen nazaj k oblastnemu kmetijskemu referentu v Maribor. Tov. **Rado Vešnik**, dosedanji ekonom-vinogradar v Popovači (Moslavina), je postavljen za upravitelja veleposestva g. Š. Raka, Djakovački Selci, pošta Djakovo (po natečaju).

Tč. predsednik: A. Žmave. Tč. tajnik: Joško Sottler.

URADNE VESTI.

RAZGLAS

o sprejemu gojenk v kmetijsko-gospodinsko šolo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani.

S 1. oktobrom 1926. se otvori petindvajseti tečaj gospodinske šole, ki bo trajal 11 mesecev.

Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg vero-uka, vzgojeslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično kuhanje, šivanje (ročno in strojno), pranje, likanje, živinoreja, mlekarstvo, vrtnarstvo itd. Gojenke se vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino.

Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 500 Din. Pouk sam je brezplačen. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj po možnosti naslednjo obleko in perilo: vsaj eno nedeljsko obleko, dve obleki za delo, dva para čevljev, en par vrtnih čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, tri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, štiri srajce, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, štiri kuhinjske in dva navadna predpasnika. Nadalje perilo za posteljo: dva para rjuh

in štiri prevleke za blazine, 4 brisače, 4 servijete in jedilni pribor (žlica, vilice, nož). Če ima katera več obleke, jo tudi lahko vzame s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo:

1. dovršiti 16. leto;
2. znati čitati, pisati in računati (zadnje šolsko izpričevalo);
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji glavni poklic;
5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja;
6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastno-ročno pisane, nekolikovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo

vsaj do 15. avgusta 1926.

Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani.

Pri sprejemu deklet v gospodinsko šolo se bo oziralo po možnosti na prosilke iz vseh slovenskih pokrajin, opomniti pa je, da je število gojenk posebno z ozirom na namen gospodinske šole same le omejeno.

V Ljubljani, 30. junija 1926.

Kmetijska družba za Slovenijo.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelniki, da pravočasno (t.j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev obnove zborov) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Ponikva ob j. ž., v nedeljo, 18. julija 1926. ob polosmih jutraj v stari šoli;

Sv. Marko nižje Ptuja, v nedeljo, 18. julija 1926. po rani sv. maši v šoli.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 188, v M. 21):

1 par dobrih konj 4.000 do 14.000

Voli in krave (prigon v Lj. 95, v M. 580 glav):

1 kg žive teže I.	9.— do —.—	7.50 do	8.—
1 „ „ II.	8.50 do —.—	7.— do	—.—
1 „ „ III.	7.50 do —.—	6.— do	6.50
1 „ „ kravu, klobasarice	4.— do 5.—	2.— do	4.—

Teleta (prigon v Lj. 20, v M. 22 glav):

1 kg žive teže 12.— do 12.50 10.— do —.—

Prasiči (prigon v Lj. 381, v M. 274 glav):

1 komad 6—8 tednov stari	200.— do 300.—	150.— do	200.—
1 „ „ 3—4 mesec	—	350.— do	380.—
1 „ „ 5—7 „	—	420.— do	450.—
1 „ „ 8—10 „	—	550.— do	580.—
1 „ „ ovolat	—	1200.— do	1500.—
1 kg žive teže, debeli	—	10.50 do	12.50
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do	17.—

Kože:

1 komad konjske kože	—	100.— do	175.—
1 kg goveje kože	—	10.— do	13.—
1 „ telečje kože	—	15.— do	18.—
1 „ prasčje kože	—	6.— do	7.50
1 „ gornjeja sušja	—	75.— do	100.—
1 „ podplatov	—	65.— do	80.—

Perutnina:

1 komad, piščanec	12.— do 20.—	15.— do 40.—
1 „ kokoš	25.— do 35.—	30.— do 50.—

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	2.50 do 3.—	2.— do 3.—
1 „ smetane	—	12.— do 15.—
1 kg čajnega masla	50.— do 60.—	60.— do 65.—
1 „ surovega masla	40.— do 45.—	36.— do 40.—
1 „ bobinskega sira	38.—	—
1 „ sirčka	9.— do 10.—	3.— do 8.—
1 jajce	0.75 do 1.—	—75 do 1.25

Žito in drugo:

1 q pšenice	370.— do 385.—	350.— do 375.—
1 „ rži	250.— do 280.—	175.— do 220.—
1 „ ječmena	230.— do 260.—	175.— do 200.—
1 „ ovsa	225.— do 300.—	250.— do —.—
1 „ prosa	275.— do 300.—	200.— do 225.—
1 „ koruze (nove, sušene)	195.— do 205.—	200.— do 225.—
1 „ alde	280.— do 300.—	200.— do 300.—
1 „ fižola, ribničan	350.—	200.— do 300.—
1 „ fižola, prepelčar	350.—	—
1 „ krompirja	150.— do 1.75	75.— do 100.—

Krma:

1 q sladkega sena	75.— do 80.—	70.— do 85.—
1 „ kislega sena	50.—	—
1 „ slame	— do 50.—	35.— do 45.—

Kurivo:

1 m ³ trdih drv	150.— do —.—	150.— do 180.—
1 „ mehkih drv	75.— do —.—	105.— do 120.—

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati (oznanila) se računajo po nastopnih cenah: Inserat na pol strani 600 Din, na $\frac{1}{4}$ strani 300 Din, na $\frac{1}{8}$ strani 150 Din, na $\frac{1}{16}$ strani 100 Din, na $\frac{1}{32}$ strani 50 Din. Vsaka beseda v „Malih naznanilih“ stane 50 para, najmanj pa skupaj 8 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Clanom Kmetijske družbe iz Mariborske okolice se naznanja

da so razne kmetijske potrebščine, kakor gnojila, galica, semena in stroji na zalogi tudi v Mariboru na Meljski cesti št. 12, tik za kolodvorom, v lastni hiši Kmetijske družbe. Zglasite se osebno ali pišite na naslov:

**Skladišče Kmetijske družbe
v Mariboru, Meljska c. 12 (na dvorišču).**

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine na čelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Umetna gnojila za spomladansko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 320 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 150.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 80.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 45 Din za 100 kg z vrečami vred.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 380.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejena kostna moka, 26% fosforove kisline, 2½% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra po Din 140.— sto kilogramov. Na hektar se rabi 600 kg, pri odjemu vsaj pol vagona po Din 138 za 100 kg franko na vsako železniško postajo.

Vrtna gnojila v primerni sestavi za zeljate, korenjske in stročnate rastline oddaja naša družba. Za 100 štirjaških metrov so potrebne sledeče množine teh mešanih gnojil, ki vsebujejo fosforovo kislino ter kalij. 1. Za zeljate rastline solato in paradižnike 8 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 2. za spinačo in kumarce 6 kg in stane 1 kg 2.75 Din; 3. za korenjske rastline, za krompir in čebulo 6 kg in stane 1 kg 2.50 Din; 4. za stročnate rastline (grah in fižol) 4 kg in stane 1 kg 2.25 Din.

Krmila:

„Elcema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. Bolna odrasla živina dobi 10 gramov vsak dan, kot varstveno sredstvo 2—3 krat na teden po 10 gr, teleta, ovce, koze, žrebeta po 5 gramov na dan in glavo, jagneta in pujski po 1—2 grama. 1 kg te bakrove soli stane 30 Din.

Kostač, moka za pokladanje živini po Din 14 za 1 kg. Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 55 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, drevesni karbolin, sredstvo za pokončevanje drevesnih škodljivcev v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—. Po pošti se razpošilja samo v ročkah po 3 in pol kg po Din 50.—. Poština posebej.

Arsokol (glej spis v štev. 5 „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Antiklor (salojidin) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Bosna pasta. Pozivljamo vinogradnike, ki so svoječasno imeli dobrih uspehov s tem sredstvom zoper peronosporo, naj družbi takoj prijavijo potom svojih kmet. podružnic svoje naročitve, ker je družbi sedaj zopet nekaj te paste na razpolaganje po Din 6 franko Maribor. Dobi se v čebrih po 50 in laganje po Din 6 franko Maribor, franko Ljubljana Din 6.50. Dobi se v čebrih po 25, 50 in 100 kg.

Eubioskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 65 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 65.— za 1 kg.

Gnojne vile s 4 rogli po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin ELA po Din 1030.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.— za komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Julien“ sredstvo za čiščenje vina, za belo vino št. 1 in za rdeče vino št. 2 v zavitkih, $\frac{1}{4}$ kg Din 30, po $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 100.

Kurtakol, bakren preparat, sredstvo proti peronospori po Din 6.— za 1 kg (1 do 1 $\frac{1}{2}$ kg prahu na sto litrov vode, apna ni treba).

Merilo za sode, novost patent Matievič po 126 Din za 2 m zložljiv aparat.

Modra galica jamčeno 98/99% po 7.50 za 1 kg.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.

Salojidin (antiklor) po Din 5.— za 1 kg v sodih po približno 300 kg, po Din 5.20 za 1 kg v sodih po 100 kg, po Din 5.30 za 1 kg pri manjšem odjemu.

Sadni mlini po Din 1500.—

„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi rjavci pleskani po Din 200

„Srgo“ patroni po Din 7.— za komad.

Stiskalnice za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—

Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro razstopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatljicah po 50 gramov za Din 12.50, 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.

Vinakometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120 za kompletno garnituro v lesenem kartonu.

Vinometri „Weinlaube“ od trdke Weiss po Din 60.— za garnituro v okrogli škatlji.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 53.75.

Žveplo v rinčicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad.

Razne kmetijske potrebščine:

Kose prvovrstne	65 cm,	70 cm,	75 cm,	80 cm
po Din	28.—	28.—	29.—	29.—

Brusne kamne Bergamo $\frac{23}{24}$ cm	po 6.— Din, francoske po $\frac{23}{24}$ cm po 7.— Din, karborundum po 9.— Din komad, umetne domače osle (Svatyn) po 4.— Din komad.
---	---

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski z premerom 20 mm po Din 20 komad, seski št. 8181a iz rdečega patent gumija 40 mm prečnikom in 135 mm dolgost po 30 Din komad.

Heidovi (izvirni) trijerji (čistilniki) znamka II., razred II. po Din 3600.—

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škropilnice po 101 po 90 Din, lesene grablje po 15 Din, klini za vrvice po 3.— Din, lopate za štihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ od danske trdke „Aktieselskabet Titan“ Kobenhavn L za 150 l po Din 2500.—

Na željo nekaterih mlekarov si je Kmetijska družba nabavila tudi zelo priljubljene ročne posnemalnice znane švedske znamke „Baltic“, ki jih oddaja po sledečih tvorniških cenah:

na uro 35 l posnemajoč „Baltic“ posnemalnik H:F za gospodinjstva Din 620. M:O za 60 l Din 1260, za 100 l K:1 po 1700 Din, za 130 l K: za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta Din 160, za goved po Din 350.—

„Ptičji strah“ strašilo proti vranam, škorcem, vrabcem in dr. škodljivcem v vinogradih, koruznjakih in na polju. Vsebuje 20 strelcov, ki enkrat užgani počijo vsake pol ure. Komad stane Din 20.—

Ročno sejalico po Din 210.— komad.

Stamoreznice 10 col, reg. od 6 mm do 48 mm, komad Din 1050.

Sirišče. Mlekarnam priporočamo namesto telečjih železcev ali drugih sredstev za napravo sira sirišče po navodilih dr. Mor. Blumenthala. Dobi se v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Telečji napajalniki po Din 100.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—

Žitni čistilniki manjši z 7 sitami po 1400.— Din, večji z 10 sitami po Din 1600.—

Plugji: Poljedelski stroji.

Družba je pravkar prejela vagon orig. Sackovih izdelkov, ki jih bo oddala udom in podružnicam po nastopnih nizkih cenah:

Univerzalni plug D6 MN s kratko desko po Din 850.

Univerzalni plug ESB5 po Din 920.

Univerzalni plug D5 MNR po Din 780.

Obračalni plug UW5 po Din 1040.

Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalnik H4 po Din 315.

Osipalniki kompletni po Din 780.

Osipalnik HSE po Din 310.

Osipalnik HZL po Din 700, manjši po Din 350.

Brane:

Njivska brana Z3 po Din 700.

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 in A4 po Din 700.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11. Din 5000.

Plugji D7 MN SACK z široko ploščo po Din 1050.—

Kultivatorji FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780.—

Kultivatorji z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.—

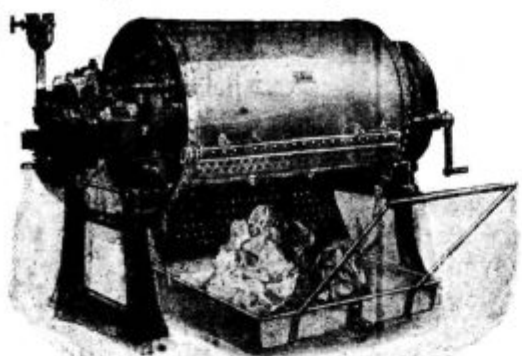
Osipalnik M za 7" plug (SACK) po Din 390.—

Izruvači za krompir SACK z sedmimi deli za 7" plug po Din 420.—

Okopalniki XXV SACK (kopačice) po Din 440.—

Vabimo poljedelce, da si zalogo ogledajo, tudi če si stroja ne nameravajo takoj nabaviti. V Mariboru so Sackovi izdelki tudi na zalogi v družb. hiši, Meljska cesta 12.

JOHN-ov „polno perilnik“ - pralni stroj

kuha, čisti in razkuzi škaf perila v 15 do 20 minutah, ne da bi tkanina trpela, v nasprotju z ročnim pranjem, pri čemer se perilo obdeluje s krtačo in pralno desko. Ne glede na to, da vsled pranja s polnoperilnikom dosežemo precej daljšo trpežnost perila, znaša prihranek na času, delu in stroških skoro 75%. Polnoperilnik dobavljamo v 5 velikostih od 18 do 65 srajc prostora s pečmi za premog, drva, šoto ali plin. Po en večji stroj bi morala imeti vsaka skupna pralnica, ako že ne dobi vsaka hiša svoj polnoperilnik, pri čemur ob enem lahko odpade kopalna peč kot nepotrebna. Naročila: I. A. John, A. G. Erfurt. Zastopnik v Ljubljani, inž. Gust. Zemanek, Gorupova ul. št. 17.

Znižanje mlečnosti

in prepojatev so posledice nalezljivega sramničnega vnetja pri kravah. Rabite „Bissulin“. Nad 300 krav je bilo z Bissulinom s popolnim uspehom ozdravljenih. Bissulin je pomagal tudi več kot v 1000 slučajih. Le na živinozdravniško odredbo H. Trommsdorff, Chem. Fabrik, Aachen (Nemčija). V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska 8.

Telefon števil. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedilnica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 730 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

KOTLE ZA ŽGANJEKUHO APARATE ZA ŽVEPLJANJE SODOV

in vse druge gospodarske potrebščine dobite najceneje v specialni trgovini tvrdke:

Jugometalija

R. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

50 letna izkušnja v čebelarstvu!

Kakor v preteklih letih se dobijo od 1. aprila do konca oktobra

odbrane matice

najčistejše italjanske pasme pri

LUCIO PAGLIA, Castel S. Pietro
(Emilia-Italia)

ki jih sam s posebno skrbnostjo vzgaja in vsako leto z novimi čebelami pomlaja, katere dobiva iz daljnih krajev, da prepreči krvno sorodnost pasme, radi oslabelosti čebel.

Na željo pošlje tvrdka katalog brezplačno.

Priznana
najsolidnejša!
domača tvrdka
JOS. ROJINA
LJUBLJANA
Aleksandrova c. 3.

Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in sukna. — Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov, dežnih plaščev etc. po izredno nizkih cenah.

LASTNI KROJAŠKI
ATELJE!

Solidne cene!
Točna postrežba!

Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mes. odplačila

Najboljša so še vedno
Puh-kolesa!
Solidne cene. Plačljivo na obroke.
Ign. Vok
Ljubljana in Novo mesto.

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje Vidic-Knez, tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše, preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovcev (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba

Mala naznanila.

Za vsako besedo je naprej plačati 50 para v denarju ali znamkah, najmanj pa skupaj Din 8.—, sicer se naznanila ne objavijo. — Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Vabilo

na XVI. redni občni zbor „Kmetijske hranilnice in posejavnice r. z. z. n. z. na Preloki, Belokrajina“, kateri se vrši dne 11. julija ob 4. uri popoldne v zadrugi pisarni s sledečim dnevnim redom: 1. Citiranje revizijskega poročila. 2. Odobritev računskega zaključka. 3. Poročila: a) načelstva, b) nadzorstva, 4. Dopolnilna volitev načelstva, 5. Volitev novega nadzorstva, 6. Slučajnosti. Za slučaj nesklepnosti se vrši občni zbor pol ure pozneje ne glede na število navzočih članov. Načelstvo. 217

Lokomobila z mlatilnico

je na prodaj. Ista je dobro ohranjena, mlati izvrstno in čisti zrnje temeljito. Vprašati je: Jakob Smodiš, župan na Moti, pošta Ljutomer. 217

KMETOVALCI!

Obraniš svoje setve pred raznimi boleznimi z uporabo sredstev v varstvo rastlin, ki jih izdeluje tvornica

„KAŠTEL“!

D. D. KARLOVAC,
pa boste zvišali tudi pridelke
Vaših posestev.

Sulfarol

je v vodi topljivo žveplo in najboljšo sredstvo za uničevanje OIDIJA na trti, plesnobe na vrtnicah, jabolkah, kumarah itd. Cena Sulfarolu v obliki praška stane Din 40.— za 1 kg. Sulfarol v obliki paste 48 Din za kg.

Arsola

je v vodi topljivi arzen, ki služi za uničevanje GROZNEGA MOLJA, ZAVIJAČA, PESNE BOLHE, GOSENIC in vseh drugih škodljivcev, ki grizejo zelene rastlinske dele. Cena mu je 44 Din za 1 kg.

Porzol

je sredstvo v obliki prahu za uničevanje smrdljive snetjavosti na pšenici. 200 gramov zadostuje za 100 kg pšenice. Cena mu je 44 Din za kg.

Razentega imamo v zalogi vsa sredstva PROTI BOLEZNIM NA HMELJU.

Vsa navodila daje brezplačno:

„KASTEL“ D. D.
Zagrebačka poslovница

Zagreb, poštini predal 104.

Uradni prostori: Nikoličeva ul. 8, I. nadstropje.

Vabilo

k občnemu zboru Splošne gospodarske zadruge v Ribnem pri Bledu, r. z. z. o. z., ki bo dne 18. julija 1926 ob 15. uri v „Gasilnem domu“ z dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Citiranje revizijskega poročila. 3. Odobritev računskega zaključka. 4. Sklepanje o morebitni razdružitvi zadruge. 5. Volitev načelstva oziroma likvidatorjev. 6. Volitev nadzorstva. Načelstvo. 207

Zelo lep pingavski bik

2 leti star, je na prodaj pri: Erharti Martin, župnik, Sv. Jakob v Slov. gorah. 195

Kose

in naravne brusne kamne se dobijo le pri Ivan Oder, kosni kovač, Sv. Lovrenc na Pohorju. (10 kamnov Din 100 franko). Tudi noži za slamo reznice iz švedskega jekla se dobijo. Pošljite vzor, iz papirja. 198

Simodolski bik (licencovan)

19 mesecev star, je na prodaj pri Val. Babniku, Zgor. Šiška 32. 175

Železna korita

pregibljiva na omrežju za svinjake, železna okna in štedilnike! „Peči za kurjavo z žaganjem“. Razpošila od tukajšnje postaje najcenejše: „Delavnica železnih konstrukcij“ Malenšek, Bohinjska Bistrica. 50

Bika,

montafonske pasme, 2 leti starega, importiran iz inozemstva, prvovrstni plemenjak, proda Oskrbništvo Suppanc, Marenberg, Slovenija. V mesecu oktobru bo na prodaj več mladih bikov! 215

Mlatilnica

malo rabljena, v dobrem stanju, je radi električne napeljave na prodaj pri: Ivan Širer, Zabuica 20, pošta Škofja Loka. 214

Proda se

več praznih sodov za vino in žganje, dobro obranjenih in večjo množino štajerskega vina, vse po nizki ceni. Ogleda se lahko vsaki dan v Hotel Pošta, Jesenice. 213

Stiskalnica

za sadje in grozdje z hrastovega lesa, na železno pogonsko kolo, se ceno proda ali proti dragi stvari zamenja. E. Ferik, Sv. Barbara pri Mariboru. 212

Prodaj

vodno sesalno cilindrično štev. 21, samo 14 dni rabljena in 3000 kg pšeničnih otepov. Franc Vrtačnik, Vič 44. 208

Velika stavbna parcela

6000 kvadratnih metrov pod Rožnikom pri Ljubljani se proda po nizki ceni ali odda vrtnarju za kmetijsko obdelovanje v najem. Vprašati je: Poštni predal 135. Ljubljana pod značko „Parcela“. 143

Kroje (šnite)

vsakovrstne, po poljubnih modelih izdeluje in razpošila za dame, gospode in otroke Knafeč Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ul. 2, I. nadst. 181

„Brezalkoholna Produkcija“

Ljubljana, Poljanski nasip 10/39 pošlje vsakemu naročniku „Kmetovalca“ zanimiv cenik brezplačno! Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal! 148

„Jullienovo“ čisto

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljajte to sredstvo vestno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrne! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajo specielne ponudbe. Glavna zaloga: Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana. 348

Motna vina čistiti

In trpka, ter prekislja omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specielno francosko želatino „Lainé“ tvrdke Clermont & Quizard, Paris. K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cene! Glavna zaloga: Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana. 349

„Norton“ stroji in aparati!

Ljubljana-Šiška, Jernejeva cesta 5 (pod cerkvijo), popravila vse kmetijske stroje, izdeluje zasnovne za cirkularne žage, vijajna vretena za grozdne in sadne stiskalnice. „Separatorji za mleko“ „Lillibella“ (od Škodovih zavodov). 201

Kobila

6 let stara, visoka 1.74, široka 1.88, je na prodaj. Cena po dogovoru. Naslov pove Uprava „Kmetovalca“ pod „Kobila“. 211

Stiskalnica (preša)

za grozdje in sadje, v jako dobrem stanju, popolnoma rabljiva, kompletna, se po ceni proda pri Josip Ornič, Ptui. 210

Občni zbor

Elektrarne Dvor, r. z. z. o. z. v Straži se vrši dne 6. julija 1926 ob 3. uri popoldne v Kandiji pri Novem mestu v restavraciji „Stembur“. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Razpust zadruge. Načelnik. 209

Kosični stroj

za travo, znamke „Cormick“ ima na prodaj: Fr. Malasek na Grmu, pošta Novo mesto. 206

Reklamni urad

za inserate in oglase v inozemstvu se priporoča: Otto Schulz, Annoncen-Büro, Berlin (Baumschulweg) Ernststrasse 10. 205

**Priporočamo
sledenja
zdravila:**

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura. Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost vsake vrste. Vir moči za odrasle in otroke. Pol litrska stekla. 20 Din. Porabiš le 3 steklenice po vrsti! Lecitin kroglic z železom. Za živčno bole, nervozno ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Škatlica 24 Din. Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Steklenica 14 Din. Hočevarjev železni prašek. Proti železnemu katarju, oziroma bolečinam in tiščanju v želodcu, železnemu krču, kislem izpahovanju in bljuvanju. Škatlica 20 Din.

Za živino.

Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev. Je izborno zdravilo pri boleznih na prebavilih in zaprtju ter pravčasno uporabljen za brani izbruh ročice. Umen prašičerec naj ne bo nikoli brez njega! Zavoji 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Bosulin svečice. Edino uspešno zdravilo zoper sraminčno vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic. Škatila z 12 svečicami 30 Din. Sadnikarjev protikatarialen prah za konje. Preizkušen zoper prehlajenje in kašelj pri konjih. Škatila 20 Din. Za vsa zdravila številne zahvale na razpolago! Zdravila za živino se izdelujejo po navodilih nadživinozdravnika Sadnikarja. Vsakemu zdravilu je priložen točno navodilo! V zalogi tudi vsa druga zdravila! Izdele in razpošila samo:

Lekarna HOČEVAR, Vrhnika 96.

„Zakleti grad“.

Romantična igra v petih deanjih. Spisal dr. Alojzij Remec. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1926. Cena Din 22.— Ta igra je list iz davnih dni našega naroda, ko je z znamenji na nebu šla črna smrt skozi slovenske dežele, ko so v plamenih grmad umirale žrvice praznovanja, ko je zbegano ljudstvo iskalo rešitve iz krutih krivic in iz borbe med luteranstvom in katoličanstvom. Romantična snov iz burnega 16. stoletja daje igri talinstven okvir, iz katerega stopajo osebe, kakor da so oživele iz starih kronik in iz narodne pesmi. Iz daljnega sveta je pripeljala bela cesta domov spokornika Leonharda de Vacano in popotnega sholarja iz Padove, očeta in sina, ki ne vesta drug za drugega. Dočim zadene Leonharda smrtonosna krogla, ki mu jo je poslala v srce prevelika uslužnost njegovega lastnega sluga, se reši sholar z Marjetico edini iz vseh grozot, ki uničijo propadajoči plemiški rod in njih grad. Bujna preostot Valvazorjevih zgodb in trpka preprostost narodne pesmi, dajeta igri poseben čar. „Zakleti grad“ bo kot knjiga našel številne bralce. A tudi kot odersko delo si osvodi pot na naše odre. Izraziti značaj in romantična zgodba bodo zanimali igralce in gledavce do zadnjega. Vse pesmi v igri je uglasbil Zorko Prelovac povsem v skladu z značajem igre. Te skladbe so izšle obenem z igro in jim je uspeh zagotovljen, kjerkoli se bo „Zakleti grad“ uprizoril.